Бігич О.Б.

Силабус
вибіркової дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти»

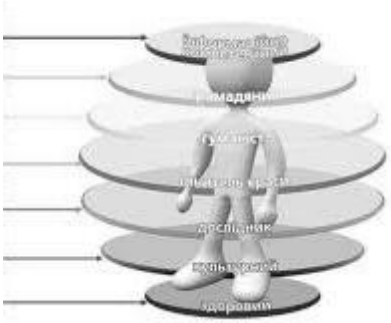

Київ
Вид. центр КНЛУ
2021

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет

Бігич О.Б.

Силабус
вибіркової дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти»

Навчально-методичний посібник
для самостійної роботи студентів
спеціальності 014 Середня освіта
другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної форми здобуття освіти

Київ
Вид. центр КНЛУ
2021

Бігич О. Б.

Силабус вибіркової дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти»: навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів спеціальності 014 Середня освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми здобуття освіти / Бігич О. Б. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2021. – 52 с.

Рецензенти:

Бондаренко О. Ф. - доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, педагогіки і туризму Київського національного лінгвістичного університету;

Задорожна І. П. - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Пропоновані контенти лекцій і плани практичних занять, рекомендовані й довідкові джерела, авторські інтернет-ресурси й колективні монографії сприятимуть удосконаленню складників методичної компетентності, зокрема поглибленню знань студентів – майбутніх викладачів іноземних мов про психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти, а також уможливлять удосконалення методичних навичок використання цих знань у процесі формування у студентів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності під час різних організаційних форм навчання.

Силабус призначено для студентів магістратури спеціальності 014 Середня освіта спеціалізацій 014.021, 014.022, 014.023, 014.024 Англійська / Німецька / Французька / Іспанська мова і література.

Рекомендовано до друку вченою радою
Київського національного лінгвістичного університету
(протокол № 1 від 28 грудня 2020 року).

© О. Б. Бігич, 2021.
© Видавничий центр КНЛУ, 2021.

Зміст

1. Анотація вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» 4
2. Відомості про викладача 4
3. Мета й завдання вибіркової навчальної дисципліни 5
4. Зміст вибіркової навчальної дисципліни 7
5. Розклад проходження тем 8
6. Контент лекцій 9
7. Плани практичних занять 10
8. Рекомендована література 27
9. Довідкова література 28
10. Авторські інтернет-ресурси 30
11. Монографії 31
12. Контроль навчальних досягнень студента 32
13. Зразок завдань модульної контрольної роботи та критерії її оцінювання 33
14. Підсумковий контроль 34
15. Орієнтовні питання і завдання до заліку 36

Додатки 38

Додаток А. Види диктантів іноземною мовою 38

Додаток Б. Види малих віршованих форм 41

Додаток В. Інтерактивні прийоми навчання іншомовного письма 44

Додаток Г. Зразок анкети 46

Додаток Д. Прийоми розвитку критичного мислення студентів 47

Технологічна карта вибіркової навчальної дисципліни 48

1. **Анотація вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти»**

Конкретизуються психологічні й педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти. У майбутніх викладачів формується методичне мислення, вони оволодівають навичками критичного аналізу методичної дійсності формуванняу студентів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності під час різних організаційних форм навчання.

Зміст вибіркової навчальної дисципліни розкривається в двох змістових модулях. У першому модулі конкретизуються психологічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур: контекстом навчання визначається особистісно-діяльнісний підхід, виокремлюються особистісний і діяльнісний складники підходу, конкретизуються лінії й об'єкти особистісного й діяльнісного розвитку студентів. У другому модулі конкретизуються педагогічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур: види, прийоми й засоби індивідуалізованого, диференційованого й інтерактивного навчання.

Вагоме значення у вибірковій навчальній дисципліні відведено оволодінню методичними навичками реалізації психолого-педагогічних аспектів навчання студентів іноземних мов і культур на аудиторних заняттях і в позааудиторній роботі з іноземної мови.

2. **Відомості про викладача**

Бігич Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій Київського національного лінгвістичного університету.

Авторський освітній сайт – режим доступу www.bigich.knlu.edu.ua

Професійні наукові профілі:

- Авторський профіль на Google Scholar http://scholar.google.com.ua/citations?user=VYoA3cMAAAAJ&hl=ru
- Пошуковий профіль на порталі Національної Бібліотеки України імені В. І. Вернадського http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0010858
- Web of Science Researcher ID AAS-6517-2020
- ORCID ID https://orcid.org/0000-0002-7997-8487
- Research Gate https://www.researchgate.net/scientific-contributions/26800463_O_B_Bigic

3. **Мета й завдання вибіркової навчальної дисципліни**

Умовою успішного вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» є оволодіння студентами нормативною навчальною дисципліною «Методика навчання іноземних мов і культур у європейському контексті в закладах вищої освіти». Вибіркова навчальна дисципліна викладається після завершення нормативної навчальної дисципліни.

Мета вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» полягає в забезпеченні методичної підготовки студентів до реалізації їхніх професійних функцій викладача іноземної мови в закладі вищої освіти: комунікативно-навчальної (формування у студентів мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної, навчально-стратегічної компетентностей), розвивально-виховної, конструктивно-планувальної, гностичної й організаторської функцій, які реалізуються з урахуванням психолого-педагогічних аспектів процесу формування у студентів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності на аудиторних заняттях і в позааудиторній роботі з іноземної мови.

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» охоплює два змістових модулі. На вивчення відводиться 90 годин (3 кредити), з яких 10 годин лекцій, 10 годин практичних занять, 70 годин самостійної позааудиторної роботи. Самостійна позааудиторна робота студента передбачає вивчення окремих тем і розроблення фрагментів аудиторних занять і позааудиторних заходів з іноземної мови.

Завдання вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» передбачають:

– ознайомлення студентів з особистісно-діяльнісним підходом, який уможливлює системне дослідження психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти;

– ознайомлення студентів із лініями й об’єктами особистісного й діяльнісного розвитку студентів на аудиторних заняттях з іноземної мови й під час позааудиторних заходів;

– ознайомлення студентів із видами, прийомами й засобами індивідуалізованого, диференційованого й інтерактивного навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти;

– удосконалення методичних навичок студентів реалізовувати індивідуалізоване, диференційоване й інтерактивне навчання іноземних мов і культур на аудиторних заняттях з іноземної мови й під час позааудиторних заходів;

– методичну підготовку студентів для реалізації професійних функцій викладача іноземної мови в закладі вищої освіти з урахуванням психолого-педагогічних аспектів навчання студентів іноземних мов і культур.

Цільові для формування у студентів загальні компетентності як здатності:

- мислити абстрактно, аналізувати, синтезувати, узагальнювати, оцінювати задля розуміння проблем, процесів і явищ у галузі методики навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти;
- пошуку, аналізу й опрацювання професійно орієнтованої інформації з методики навчання іноземних мов і культур із різних джерел;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності;
- виявляти професійні проблеми в галузі методики навчання іноземних мов і культур, знаходити рішення і брати на себе відповідальність за їх реалізацію.

Цільові для формування у студентів фахові компетентності як здатності

- виконувати типові професійно методичні завдання, пов'язані з діяльністю викладача іноземних мов і культур, зокрема з урахуванням психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур;
- орієнтуватися в сучасних тенденціях реалізації міжкультурної іншомовної освіти з урахуванням психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти;
- планувати й організовувати освітній процес з іноземних мов і культур, проектувати власну професійно-методичну діяльність, зокрема з урахуванням психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур;
- здійснювати виховання засобами першої і другої іноземних мов;
- розвивати інтелектуальну й емоційну сфери студентів засобами першої й другої іноземних мов, індивідуальний стиль навчально-пізнавальної діяльності, професійно орієнтовані інтереси, здібності, вміння самонавчання шляхом ознайомлення з навчальними стратегіями, готовність до професійної самоосвіти, самовдосконалення й саморозвитку, вміння ціле покладання;
- використовувати першу й другу іноземні мови як мету і засіб навчання;
- реалізовувати міждисциплінарні зв’язки.

Унаслідок вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» студент повинен

знати:

- контекст особистісного й діяльнісного розвитку студента в процесі формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності;
- засоби діагностування мотиваційного, інтелектуального, навчального й комунікативного розвитку студентів;
- прийоми й засоби індивідуалізованого, диференційованого й інтерактивного навчання студентів іноземної мови й культури;
- основи планування освітнього процесу в закладі вищої освіти з урахуванням психолого-педагогічних аспектів навчання іноземної мови й культури;

вміти:

- діагностувати мотиваційний, інтелектуальний, навчальний і комунікативний розвиток студента;
- добирати, аналізувати й ефективно використовувати прийоми й засоби індивідуалізованого, диференційованого й інтерактивного навчання студентів іноземної мови й культури;
- контролювати й оцінювати рівень сформованості у студентів складників міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу в закладі вищої освіти з урахуванням психолого-педагогічних аспектів навчання іноземної мови й культури.

4. Зміст вибіркової навчальної дисципліни

Вибіркова навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» складається з двох змістових модулів:

1. Психологічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур.
2. Педагогічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур.

Змістовий модуль 1. Психологічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур

Тема 1. Особистісно-діяльнісний підхід як контекст навчання студентів іноземних мов і культур

- особистісно-діяльнісний підхід;
- особистісний складник підходу;
- діяльнісний складник підходу;
- лінії й об'єкти особистісного розвитку студентів;
- лінії й об'єкти діяльнісного розвитку студентів.

Змістовий модуль 2. Педагогічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур

Тема 1. Індивідуалізоване навчання студентів іноземних мов і культур

- визначення індивідуалізованого навчання;
- види індивідуалізованого навчання;
- прийоми й засоби індивідуалізованого навчання.

Тема 2. Диференційоване навчання студентів іноземних мов і культур

- визначення диференційованого навчання;
- види диференційованого навчання;
- прийоми й засоби диференційованого навчання.

Тема 3. Інтерактивне навчання студентів іноземних мов і культур

- визначення інтерактивного навчання;
- прийоми й засоби інтерактивного навчання;
- прийоми розвитку критичного мислення.

5. **Розклад проходження тем**

Тема 1. *Особистісно-діяльнісний підхід як контекст навчання іноземних мов і культур* (загальна кількість навчальних годин – 12, з них на самостійну позааудиторну роботу студента – 8 год.)		
Лекція 1 (2 год.)	⇨	Практичне заняття 1 (2 год.)

Тема 2. *Індивідуалізоване навчання іноземних мов і культур* (загальна кількість навчальних годин – 12, з них на самостійну позааудиторну роботу студента – 8 год.)	
Лекція 2 (2 год.) ⇨	Практичне заняття 2 (2 год.)
Тема 3. *Диференційоване навчання іноземних мов і культур* (загальна кількість навчальних годин – 12, з них на самостійну позааудиторну роботу студента – 8 год.)	
Лекція 3 (2 год.) ⇨	Практичне заняття 3 (2 год.)
Тема 4. *Інтерактивне навчання іноземних мов і культур* (загальна кількість навчальних годин – 12, з них на самостійну позааудиторну роботу студента – 8 год.)	
Лекція 4 (2 год.) ⇨	Практичне заняття 4 (2 год.)
Тема 5. *Наукові дослідження психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур* (загальна кількість навчальних годин – 12, з них на самостійну позааудиторну роботу студента – 8 год.)	
Лекція 5 (2 год.) ⇨	Модульна контрольна робота (2 год.)

6. Контент лекцій

Лекція 1

Тема: Особистісно-діяльнісний підхід як контекст навчання студентів іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомитись з особистісно-діяльнісним підходом як контекстом навчання студентів іноземних мов і культур.

Зміст: особистісний складник, діяльнісний складник, засоби діагностування особистісного й діяльнісного розвитку студента.

Лекція 2

Тема: Індивідуалізоване навчання студентів іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомитись з методикою індивідуалізованого навчання студентів іноземних мов і культур.

Зміст: цілі, види, прийоми, засоби індивідуалізації навчання іноземних мов і культур.

Лекція 3

Тема: Диференційоване навчання студентів іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомитись з методикою диференційованого навчання студентів іноземних мов і культур.

Зміст: цілі, види, прийоми, засоби диференціації навчання іноземних мов і культур.

Лекція 4

Тема: Інтерактивне навчання студентів іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомитись з методикою інтерактивного навчання студентів іноземних мов і культур.

Зміст: цілі, види, прийоми, засоби інтерактивного навчання іноземних мов і культур.

Лекція 5

Тема: Наукові дослідження психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомитись з сучасними дослідженнями психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур.

Зміст: наукові дослідження психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур.

7. Плани практичних занять

Практичне заняття № 1
Тема «Особистісно-діяльнісний підхід як контекст навчання студентів іноземної мови й культури»

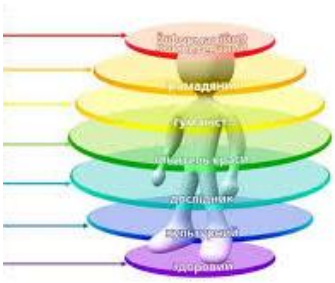

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Особистісно-діяльнісний підхід до навчання студентів іноземних мов і культур

1. Конспект лекції.

2. Зимняя И. А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. – М. : Логос, 2000. – С. 74.

3. Бігич О. Б. Психологічна характеристика студента як суб'єкта навчальної діяльності у світлі особистісно-діяльнісного підходу // Проблеми сучасної методики навчання іноземних мов: Вісник КДЛУ. Дослідження молодих вчених. Серія "Педагогіка та психологія" (Методика навчання іноземних мов). – Вип. 1. – К.: КДЛУ, 1998. – С. 3–10.

4. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний підхід як контекст науково-методичного дослідження сучасного студента // Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень / за заг. і наук. ред. О. Б. Бігич: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – С. 8-16 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

5. Бігич, О. Б., Щербина, М. Б. Особистісно-діяльнісний підхід до формування іншомовної комунікативної компетентності // Аспекти гуманізуючого впливу освіти на особистість: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції до 100–річчя Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, 2017. – Дніпро : Літограф. – С. 76–78.

2. Особистісний розвиток студента в процесі оволодіння міжкультурною іншомовною комунікативною компетентністю

1. Конспект лекції.

2. Зимняя И. А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. – М. : Логос, 2000. – С. 75–77.

3. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний підхід як контекст науково-методичного дослідження сучасного студента // Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково–методичних досліджень / за заг. і наук. ред. О. Б. Бігич: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – С. 8-16 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

3. Діяльнісний розвиток студента в процесі оволодіння міжкультурною іншомовною комунікативною компетентністю

1. Конспект лекції.

2. Зимняя И. А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. – М. : Логос, 2000. – С. 77–78.

3. Бондар Л. В. Навчальні стилі майбутніх інженерів / Л. В. Бондар // Теорія і практика формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 55–67 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

4. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний підхід як контекст науково-методичного дослідження сучасного студента // Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень / за заг. і наук. ред. О. Б. Бігич: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – С. 8-16 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

4. ***Психологічний портрет сучасного викладача іноземної мови й культури***

1. Конспект лекції.

2. Зимняя И. А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. – М. : Логос, 2000. – С. 160.

3. Студент – майбутній викладач іноземних мов // Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – С. 17–46 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

4. Кабалина О. И. Европейский портрет современного преподавателя ИЯ // Достижения науки и образования. – 2016.– Режим доступа https://cyberleninka.ru/article/n/evropeyskiy–portret–sovremennogo–prepodavatelya–inostrannogo–yazyka

Додаткові джерела

Бігич О. Б. Кліпове мислення vs. учіння студентів // Сучасні напрями викладання гуманітарних дисциплін у середніх та вищих навчальних закладах : мова, література, історія : Матеріали доповідей IV Міжнародної наукової конференції. – Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».– Горловка, 2014. – С. 8–11.

Бігич О. Б. Студент XXI століття // Теорія і практика формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 10–13 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Студентство як особлива соціально-психологічна й вікова категорія // Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень / за заг. і наук. ред. О. Б. Бігич: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – С. 6-7 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бондаренко О. Ф., Чернуха А. М. Студенство вчора й сьогодні // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – Вип. 27. – 2017 – С.18–21 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Огуй О. М. Об’єкти особистісно-діяльнісного розвитку студентів-митників у професійно орієнтованому курсі ІМ // Теорія і практика формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 187–193 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Окопна Я. В. Портрет майбутнього фахівця сфери обслуговування // Теорія і практика формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 346–353 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Сімкова І. О. Майбутній інженер як суб'єкт навчання професійно орієнтованого іншомовного діалогічного мовлення // Теорія і практика формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 268–271 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Завдання для самоконтролю:

Перевір, чи можеш ти:

	Так	*Ні*
• дати визначення особистісно-діяльнісному підходу;		
• назвати авторів особистісно-діяльнісного підходу;		
• охарактеризувати складники особистісного компоненту як вагомі для вивчення іноземної мови й культури;		
• охарактеризувати складники діяльнісного компоненту як вагомі для вивчення іноземної мови й культури.		

Завдання для індивідуальної роботи

І рівня складності (1 бал)

За матеріалами підрозділів 1.2 «Психологічні передумови формування у майбутніх фахівців музичного мистецтва професійно орієнтованої англомовної лексичної компетентності в аудіюванні» та 1.3 «Лінгво-дидактичні передумови формування у майбутніх фахівців музичного мистецтва професійно орієнтованої англомовної лексичної компетентності в аудіюванні» дисертації Виспінської Н. М. «Формування у майбутніх фахівців музичного мистецтва професійно орієнтованої англомовної лексичної компетентності в аудіюванні» (2020) уклади перелік психологічних особливостей різних груп музикантів й особливостей сприймання ними лексичних одиниць в іншомовному аудіюванні.

ІІ рівня складності (2 бали)

Обери один з підрозділів (3.1-3.7) розділу 3 «Студент – майбутній учитель іноземних мов» колективної монографії «Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень» (за заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – С. 47-105 – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/).

За матеріалами обраного підрозділу уклади перелік найсуттєвіших особистісних і діяльнісних характеристик майбутнього вчителя іноземної мови.

Особистісні характеристики	Діяльнісні характеристики
1.	1.
…	..

Підготуй презентацію (Power Point / Prezi) виокремлених тобою особистісних і діяльнісних характеристик студента –майбутнього вчителя іноземної мови.

З опертям на презентації твоїх одногрупників разом укладіть узагальнений перелік професійно орієнтованих особистісно-діяльнісних характеристик майбутнього вчителя іноземної мови.

III рівня складності (3 бали)

З опертям на чинний підручник іноземної мови уклади два завдання, спрямованих на розвиток однієї особистісної й однієї діяльнісної характеристики студента – майбутнього вчителя іноземної мови. За необхідності уклади опори й добери засоби навчання. Презентуй завдання на практичному занятті.

Професійно орієнтоване творче завдання (4 бали)

Результати виконання II і III завдань індивідуальної роботи оформи у вигляді наукової доповіді на секцію «Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності у мовних закладах вищої освіти» кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Ad orbem per linguas. До світу через мови» в КНЛУ.

«Ваги інтересу» студента до завдань

Після виконання індивідуальних і професійно орієнтованого завдань «зваж» свій інтерес до них (шкала «цікаво – нецікаво»), ступінь складності завдань (шкала «легко – складно»), а також бажання надалі виконувати аналогічні завдання (шкала «хочу виконувати – не хочу виконувати»). Постав позначку на відповідній шкалі.

Цікаво	←----------→	Нецікаво
Легко	←----------→	Складно
Хочу виконувати	←----------→	Не хочу виконувати

Методичний проєкт

«Психологічний портрет студента – майбутнього викладача іноземної мови»

Практичне заняття № 2

Тема «Індивідуалізоване навчання студентів іноземної мови й культури»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Система індивідуалізованого навчання іноземної мови й культури у закладі вищої освіти

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 483-485, 494-495.

2. Мотивувальна індивідуалізація: мета, засоби й прийоми реалізації

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 486-487, 495.

3. Регулювальна індивідуалізація: мета, засоби й прийоми реалізації

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 487-490, 495-496.

4. Розвивальна індивідуалізація: мета, засоби й прийоми реалізації

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 490-494, 496-498.

3. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови. – К.: Ленвіт, 2003. – С. 137-156.

5. Формувальна індивідуалізація: мета, засоби й прийоми реалізації

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник

/ О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 491-494, 498-499.

3. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови. – К.: Ленвіт, 2003. – С. 159-160, 163-165.

Додаткові джерела

Баклаженко Ю. В. Методика індивідуалізації навчання англійського професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх аналітиків систем: автореф. дис. …канд. пед. наук, 2016. – 22 с.

Варламова Е. Программа индивидуального развития одареного ребёнка / Елена Варламова // Иностранные языки. – 2019. – 5 июня.

Зуйченко В. Формирование и развитие личности путём проэктирования индивидуального образовательного маршрута в обучении иностранным языкам / Вера Зуйченко // Иностранные языки. – 2018. – 20 июня.

Овчаренко Э. Технология разноуровневого обучения на уроках немецкого языка / Эндже Овчаренко // Иностранные языки. – 2019. – 7 октября.

Завдання для самоконтролю:

Перевір, чи можеш ти:

	Так	*Ні*
• назвати підхід, у контексті якого реалізується індивідуалізоване навчання іноземної мови й культури;		
• дати визначення індивідуалізованому навчанню іноземної мови й культури;		
• назвати чотири підструктури психологічної структури особистості К.К.Платонова;		
• навести приклад атласу індивідуально-психологічних особливостей студентів;		
• назвати чотири види індивідуалізації навчання іноземної мови й культури і розкрити зміст кожного з них;		
• назвати засоби й методи діагностування кожного виду індивідуалізації навчання іноземної мови й культури;		
• назвати засоби й прийоми реалізації кожного виду індивідуалізації навчання іноземної мови й культури.		

Завдання для індивідуальної роботи

І рівня складності (1 бал)

За матеріалами підручника (Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 483-500) заповни таблицю «Система індивідуалізованого навчання іноземної мови й культури»:

Вид індивідуалізації	*Мета*	*Засіб діагностування*	*Засіб реалізації*	*Прийоми реалізації*
Мотивувальна				
Регулювальна				
Розвивальна				
Формувальна				

ІІ рівня складності (2 бали)

Опрацюй джерело, авторка якого досліджує індивідуалізоване навчання майбутніх аналітиків систем англомовного професійно орієнтованого писемного мовлення:

Баклаженко Ю. В. Методика індивідуалізації навчання англійського професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх аналітиків систем: автореф. дис. …канд. пед. наук, 2016. – 22 с.

Який вид індивідуалізації дослідниця не реалізовує? Чому?

ІІІ рівня складності (3 бали)

Обери один з видів мовних / мовленнєвих компетентностей. За матеріалами чинного підручника іноземної мови уклади три варіанти вправи для індивідуалізованого формування обраного виду компетентності у студентів з високим, середнім і низьким рівнем її сформованості. За необхідності уклади опори й добери засоби навчання. Презентуй вправу для обговорення на практичному занятті.

Професійно орієнтоване творче завдання (4 бали)

У Додатку А ознайомся з різними видами диктантів з іноземної мови. Повний варіант статті див. Бігич О. Б. Сучасні формати диктанту з іноземної мови // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – Вип. 30. – 2019. – С. 172-179.

За матеріалами чинного підручника іноземної мови уклади фрагмент аудиторного заняття з використанням диктанту як вправи для формування у студентів одного з видів мовної / мовленнєвої компетентності. З урахуванням індивідуальних особливостей студентів обери необхідні види диктантів. Обґрунтуй свій вибір.

Презентуй фрагмент для обговорення на практичному занятті.

«Ваги інтересу» студента до завдань

Після виконання індивідуальних і професійно орієнтованого завдань «зваж» свій інтерес до них (шкала «цікаво – нецікаво»), ступінь складності завдань (шкала «легко – складно»), а також бажання надалі виконувати аналогічні завдання (шкала «хочу виконувати – не хочу виконувати»). Постав позначку на відповідній шкалі.

Цікаво	←----------→	Нецікаво
Легко	←----------→	Складно
Хочу виконувати	←----------→	Не хочу виконувати

Методичний проєкт

«Атлас індивідуально-психологічних особливостей студентів – майбутніх учителів іноземних мов»

Практичне заняття № 3

Тема «Диференційоване навчання студентів іноземної мови й культури»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Система диференційованого навчання іноземної мови й культури у закладі вищої освіти

1. Конспект лекції.

2. Bigych O., Shcherbyna M. The differentiated teaching English-speaking interaction to prospective teachers // Science and Education a New Dimension, Pedagogy and Psychology, YII (84). – Issue 207. – 2019. – P. 38–42.

2. Мотивувальна диференціація

1. Конспект лекції.

2. Щербина М. Б. Мотивувальна диференціація формування компетентності в англійському діалогічному мовленні: теоретичне обґрунтування й засоби реалізації // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – 2018. – Вип. 28. – С. 48–55.

3. Емоційна диференціація

1. Конспект лекції.

2. Бігич О. Б., Щербина М. Б. Формування англомовної компетентності в

діалогічному мовленні майбутніх учителів: емоційна диференціація // Тенденції та перспективи розвитку науки й освіти в умовах глобалізації: Матеріали XXX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Зб. наук. праць. – Вип. 30. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – С. 274–276.

4. Когнітивна диференціація

1. Конспект лекції.

2. Щербина М. Б. Формування у майбутніх учителів англомовної компетентності в діалогічному мовленні: рецептивно-когнітивна диференціація // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – 2018. – Вип. 29. – С. 128–133.

3. Щербина М. Б. Репродуктивно-когнітивна диференціація формування у майбутніх учителів англомовної компетентності в діалогічному мовленні: теоретичне обґрунтування й засоби реалізації // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – 2019. – Вип. 30. – С. 139–145.

Додаткові джерела

Абарина С. Дифференцированное обучение как фактор создания ситуации успеха на уроках английского языка / Светлана Абарина // Иностранные языки. – 2018. – 19 января.

Сагайдакова Н. Дифференцированный контроль в обучении аудированию на уроках немецкого языка / Наталья Сагайдакова // Иностранные языки. – 2016. – 17 августа.

Синекоп О. С. Відбір навчальних матеріалів для диференційованого навчання професійно зорієнтованого англомовного спілкування майбутніх фахівців з інформаційних технологій // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. – 2017. – Вип. 3 – С. 164−172.

Синекоп О. С. Диференційоване навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовному спілкуванню: види і форми контролю // Педагогічний процес: теорія і практика : зб. наук. праць : Педагогіка. Психологія. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка. Благодійний фонд імені Антона Макаренка. Вид. «ВП «Едельвейс», 2019. – Вип. 1-2(64-65). – С. 60-69.

Синекоп О. С. Критерії оцінювання результатів диференційованого навчання професійно орієнтованого англомовного спілкування майбутніх ІТ-фахівців // Іноземні мови. – 2019. – № 3. – С. 3–17.

Синекоп О. С. Принципи диференційованого навчання професійно орієнтованого англомовного спілкування майбутніх ІТ-фахівців // Іноземні мови. –

2019. – № 1. – С. 3–15.

Синекоп О. С. Цілі диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного спілкування // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : Зб. наук. праць. – Вип. №2 (56), 2017. – 94 с.

Shparyk O. An Issue of Differentiated Instruction under the Individualisation of Education Tendency. Reflections of the American, Ukrainian and Chinese Scholars // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – 2019. – Вип. 31. – С. 139–147.

Завдання для самоконтролю:

Перевір, чи можеш ти:

	Так	*Ні*
• назвати підхід, у контексті якого реалізується диференційоване навчання іноземної мови й культури;		
• дати визначення диференційованому навчанню іноземної мови й культури;		
• назвати види диференційованого навчання іноземної мови й культури;		
• охарактеризувати кожен вид диференціації щодо його цілей, засобів і прийомів реалізації;		
• дати визначення типологічній групі студентів.		

Завдання для індивідуальної роботи

І рівня складності (1 бал)

Опрацюй джерела, автори яких досліджують диференційоване формування у студентів-першокурсників, які навчаються за різними спеціальностями, англомовної лексичної компетентності в читанні й говорінні:

Кравченко А. О. Методика диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в читанні у майбутніх філологів: автореф. дис. …канд. пед. наук, 2019. – 19 с.

Романов І. І. Методика диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців: автореф. дис. …канд. пед. наук, 2019. – 20 с.

Співстав (у вигляді таблиці) авторські методики диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в різних видах мовленнєвої компетентності.

Диференційоване формування англомовної лексичної компетентності в	
Читанні	говорінні
Суб'єкт навчання	
майбутні філологи (І курс, спеціальність «Філологія»)	майбутні правознавці (І курс, спеціальність «Право»)
Підходи до навчання	
Критерії диференціації	
Технологія (метод) навчання	
Інші критерії	

ІІ рівня складності (2 бали)

Обери одне з джерел, авторка яких досліджує диференційоване навчання студентів – майбутніх ІТ-фахівців англомовного усного й писемного спілкування:

Синекоп О. С. Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного монологу // Педагогічний процес: теорія і практика : зб. наук. праць : Педагогіка. Психологія. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка. Благодійний фонд імені Антона Макаренка. Вид. «ВП «Едельвейс», 2018. – Вип. 4(63). – С. 71-78.

Синекоп О. С. Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного читання // Наукові записки : [зб. наук. статей] / Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова – 2018. – Вип. 140. – Серія педагогічні та історичні науки. – С. 205–214.

Синекоп О. С. Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного аудіювання // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : Зб. наук. праць, №2(58). – 2018. – С. 39−45.

Синекоп О. С. Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного діалогу // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. – Вип. 3. – 2018. – №2 – С. 43–51.

Синекоп О. С. Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного письма // Зб. наук. праць «Педагогічні науки» Херсонського державного університету. – 2018. – № 83. – Том 2. – С. 175–180.

Проаналізуй обране джерело щодо особливостей системи вправ для

диференційованого навчання професійно орієнтованого англомовного аудіювання / читання / монологічного мовлення / діалогічного мовлення / письма.

Підготуйся до презентації системи вправ для диференційованого навчання на практичному занятті.

ІІІ рівня складності (3 бали)

Знайди на сайті Національної Бібліотеки України ім. В. І. Вернадського http://irbis-nbuv.gov.ua/ автореферати, автори яких досліджували диференційоване навчання іноземної мови й культури студентів – майбутніх філологів. Уклади перелік наукових досліджень за 2010-2020 роки за схемою:

Автор, рік дослідження –

Цільовий вид компетентності –

Спеціалізація студентів –

Види диференціації –

Засоби диференціації –

Інші критерії …

Професійно орієнтоване творче завдання (4 бали)

З опертям на джерела трьох попередніх завдань за матеріалами чинного підручника іноземної мови уклади фрагмент аудиторного заняття з диференційованого формування у студентів різних типологічних підгруп одного з видів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності.

Обґрунтуй свій вибір засобів і прийомів диференціації.

Презентуй фрагмент для обговорення на практичному занятті.

«Ваги інтересу» студента до завдань

Після виконання індивідуальних і професійно орієнтованого завдань «зваж» свій інтерес до них (шкала «цікаво – нецікаво»), ступінь складності завдань (шкала «легко – складно»), а також бажання надалі виконувати аналогічні завдання (шкала «хочу виконувати – не хочу виконувати»). Постав позначку на відповідній шкалі.

Цікаво	←----------→	Нецікаво
Легко	←----------→	Складно
Хочу виконувати	←----------→	Не хочу виконувати

Методичний батл

«Індивідуалізація vs диференціація навчання іноземної мови й культури у закладі вищої освіти»

Практичне заняття № 4

Тема «Інтерактивне навчання студентів іноземної мови й культури»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Визначальні риси інтерактивного навчання іноземної мови й культури у закладі вищої освіти

1. Конспект лекції.

2. Тарнопольський О. Б. Експерієнційно-інтерактивне навчання іноземної мови для спеціальних цілей у немовному ВНЗ: сутність підходу // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Вип. 17. – 2010. – С. 125-133.

3. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р., Бредбієр П. В. Інтерактивність як напрямок оптимізації навчального процесу з англійської мови для професійних цілей у немовному ВНЗ // Інженерні та освітні технології. – 2017. – № 3(19). – С. 149-155.

2.Інтерактивні прийоми навчання іноземної мови й культури

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 129-130.

3. Прийоми розвитку критичного мислення в процесі навчання іноземної мови й культури

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 129-130.

3. Додаток Д. Прийоми розвитку критичного мислення

Додаткові джерела

Алагова Л. Ч. (2011). Технология формирования критического мышления в современной теории обучения иностранным языкам: Электронный ресурс. – Режим доступа https://cyberleninka.ru/article/n/tehnologiya-formirovaniya-kriticheskogo-

myshleniya-v-sovremennoy-teorii-obucheniya-inostrannym-yazykam

Байханова Н. А. (2019). Некоторые условия внедрения технологи развития критического мышления в практику изучения иностранных языков: Электронный ресурс. – Режим доступа https://cyberleninka.ru/article/n/nekotorye-usloviya-vnedreniya-tehnologii-razvitiya-kriticheskogo-myshleniya-v-praktiku-izucheniya-inostrannyh-yazykov

Бігич О. Б. & Міцай Є. П. (2017). Навчальні прийоми інтерактивної технології формування іншомовної компетентності в говорінні // Тенденції та перспективи розвитку науки й освіти в умовах глобалізації: Матеріали XXIX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Зб. наук. праць. – Вип. 29. – Переяслав-Хмельницький. – С. 288-290.

Бігич О. Б. (2017). Seis sombreros para pensar – інтерактивна технологія формування методичної компетентності викладача іспанської мови // Мова. Свідомість. Концепт, 7, 239-242.

Бігич О. Б. (2017). Six thinking hats – інтерактивна технологія формування методичної компетентності викладача іноземної мови // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики, 1(15), 64-67.

Королёва Н. (2018). Преимущества интерактивных методов обучения английскому языку / Надежда Королёва // Иностранные языки. – 7 мая.

Шакирова Д. М. Формирование критического мышления учащихся и студентов: модель и технология: Электронный ресурс. – Режим доступа https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-kriticheskogo-myshleniya-uchaschihsya-i-studentov-model-i-tehnologiya

Завдання для самоконтролю:

Перевір, чи можеш ти:

	Так	*Ні*
• дати визначення інтерактивному навчанню іноземної мови й культури;		
• назвати концепцію, в межах якої реалізується інтерактивне навчання іноземної мови й культури;		
• визначити головну мету інтерактивного навчання іноземної мови й культури;		
• назвати кількість фаз розвитку критичного мислення;		
• охарактеризувати зміст кожної фази розвитку критичного мислення;		
• перерахувати функції кожної фази розвитку критичного		

мислення;

- навести приклади прийомів розвитку критичного мислення.

Завдання для індивідуальної роботи

І рівня складності (1 бал)

Опрацюй запропоновані електронні джерела:

Вахненко Е. Технология развития критического мышления через чтение и письмо при обучении иностранному языку: Электронный ресурс. – Режим доступа http://iyazyki.prosv.ru/2019/08/technologiya-razvitiya-krit-myshleniya/

Лизогуб А. В. ТРИЗ и РКМ технологии как средство развития критического и творческого мышления учащихся на уроках английского языка: Электронный ресурс. – Режим доступа https://infourok.ru/triz-i-rkm-tehnologii-na-urokah-angliyskogo-yazika-1082263.html

Петросян Г. О., Коростелева Е. Л. Формирование критического мышления у современных школьников: Электронный ресурс. – Режим доступа http://iyazyki.prosv.ru/2019/11/formirovanie-kriticheskogo--myshleniya

Рубан И. М. Технология критического мышления на уроках английского языка: Электронный ресурс. – Режим доступа http://ext.spb.ru/2011-03-29-09-03-14/110-foreignlang/1786-2012-11-07-14-08-27.html

Садыкова Т. Критическое мышление как содержательный компонент межкультурного подхода к иноязычному образованию на этапе средней школы: Электронный ресурс. – Режим доступа http://iyazyki.prosv.ru/2018/06/critical-thinking-2/

Стогниева О. Технология написания диаманты как средство развития критического мышления и воображения на уроках английского языка: Электронный ресурс. – Режим доступа http://iyazyki.prosv.ru/2016/08/writing-technology-diamonds/

Чижаковская Я. Использование технологии критического мышления на уроках английского языка: Электронный ресурс. – Режим доступа http://iyazyki.prosv.ru/2018/12/the-use-of-critical-thinking-technology-in-english-lessons/

Поповни свою методичну скарбничку прийомами розвитку у студентів критичного мислення на заняттях з іноземної мови.

ІІ рівня складності (2 бали)

Розподіли укладені прийоми розвитку критичного мислення дотично до видів мовних (фонетична, лексична, граматична) і мовленнєвих (в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі) компетентностей як цільових для формування у закладі

вищої освіти.

ІІІ рівня складності (3 бали)

За матеріалами чинного підручника іноземної мови уклади фрагмент аудиторного заняття у форматі рольової гри з формування у студентів іншомовної компетентності в говорінні з використанням інтерактивного/их прийому/ів навчання монологічного / діалогічного мовлення. Обґрунтуй свій вибір.

Презентуй фрагмент для обговорення на практичному занятті.

Професійно орієнтоване творче завдання (4 бали)

У Додатку Б ознайомся з різними видами малих віршованих форм з іноземної мови – вірш-діамант, акровірш, клеріх'ю, сінквейн. (Повний варіант статті див. Бігич О. Б. Креативне письмо на уроках іноземної мови: малі віршовані форми як засоби формування міжкультурної компетентності // Іноземні мови. – 2017. – № 2. – 2019. – С. 11-15).

У Додатку В ознайомся з інтерактивними прийомами навчання іншомовного письма. (Повний варіант статті див. Бігич О. Б. Академічне співавторство: аналітичний огляд прийомів і засобів навчання іншомовного письма // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – Вип. 32. – 2020. – С. 167-172).

За матеріалами чинного підручника іноземної мови уклади фрагмент аудиторного заняття з формування у студентів іншомовної компетентності в письмі (вірш-діамант / акровірш / клеріх'ю / сінквейн) з використанням інтерактивного/их прийому/ів навчання. Обґрунтуй свій вибір.

Презентуй фрагмент для обговорення на практичному занятті.

«Ваги інтересу» студента до завдань

Після виконання індивідуальних і професійно орієнтованого завдань «зваж» свій інтерес до них (шкала «цікаво – нецікаво»), ступінь складності завдань (шкала «легко – складно»), а також бажання надалі виконувати аналогічні завдання (шкала «хочу виконувати – не хочу виконувати»). Постав позначку на відповідній шкалі.

Цікаво	←----------→	Нецікаво
Легко	←----------→	Складно
Хочу виконувати	←----------→	Не хочу виконувати

Методичний проєкт

«Методична скарбничка інтерактивних прийомів формування методичної компетентності викладача іноземної мови»

7. Рекомендована література

Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності: Монографія / Бігич О. Б. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 108 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови / О. Б. Бігич : Монографія : Вид. центр КНЛУ, 2010. – 138 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Електронні засоби навчання іноземних мов студентів: досвід розробки й апробації : Колективна монографія / Бігич О. Б. та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 160 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності : Колективна монографія / Бігич О. Б. та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 160 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Компетентність в аудіюванні вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування: Колективна монографія / Бігич О. Б., Майєр Н. В., Руснак Д. А., Яковенко-Глушенкова Є. В. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Методика навчання іноземних мов і культур: теорія та практика: підручник для студ. / О. Б.Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / під ред. С. Ю. Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр»] / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. – К. : Ленвіт, 2011. – 334 с.

Михайлова Ю. В. Формирование готовности работать в команде при обучении иностранному языку в вузе: Монография / Ю. В. Михайлова, Е. К. Гитман. – Пермь: Прокростъ, 2017. – 165 с.

Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англійська мова, німецька мова, французька мова, іспанська мова : Навчальний посібник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів/ О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. – К.: Ленвіт, 2016. – 401 с.

Семенчук Ю. А. Интерактивное обучение студентов английской экономической лексике: Монография / Ю. А. Семенчук. – Тернополь: Вектор, 2017. – 212 с.

Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за

результатами науково-методичних досліджень : Колективна монографія / Бігич О. Б. та інші. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – 148 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії заходів з французької й іспанської мов : Колективна монографія / Бігич О. Б., Майєр Н. В., Руснак Д. А. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2016. – 111 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

8. Довідкова література

Баклаженко Ю. В. Методика індивідуалізації навчання англійського професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх аналітиків систем : автореф. дис. … канд. пед. наук / Ю. В. Баклаженко, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.

Бігич О. Б. Tío Spanish – віртуальний учитель / викладач іспанської мови / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2016. – № 2. – С. 10-13. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Авторські блоги викладачів іспанської мови: суперники чи соратники / О. Б. Бігич // Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії: Збірник тез доповідей ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Кропивницький: РВВ ЦДПУ імені Володимира Винниченка, 2018. – С. 23-25.

Бігич О. Б. Авторські мультимедійні засоби формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності / О. Б. Бігич // Викладання європейських мов та євроінтеграція : Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2017. – С. 15-17.

Бігич О. Б. Блог і подкаст технології формування міжкультурної компетентності на різних ступенях навчання іноземної мови / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2017. – № 3. – С. 3-9. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Блоги як сучасні засоби формування міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія. – Вип. 29. Том 2. – 2017. – С. 18-21.

Бігич О. Б. Електронний кейс як засіб формування у майбутніх менеджерів туризму міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2017. – № 1. – С. 17-22. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Електронні засоби навчання іноземних мов: аналітичний огляд вітчизняних науково-методичних досліджень / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія

Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 128. – Кіровоград РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – С. 280-285.

Бігич О. Б. Засоби формування методичної компетентності вчителя / викладача іноземної мови: тенденції й перспективи / О. Б. Бігич // Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи : Матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2016. – С. 14-19

Бігич О. Б. Креативне письмо на уроках іноземної мови: малі віршовані форми як засоби формування міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2017. – № 2. – С. 11-15. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Лінгвокраїнознавчий мультимедійний сінквейн-колаж «Квіти України» / О. Б. Бігич // Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України: Матеріали У Всеукраїнської науково-практичної конференції, Дніпропетровськ, 2016. – С. 7-9.

Бігич О. Б. Мультимедійний сінквейн-колаж й освітнє цифрове розповідання як сучасні засіб і прийом навчання іноземної мови / О. Б. Бігич // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал. – Чернівці : Видавничий Дім «Родовід», 2016. – Вип. 11-12, Ч. 1. – С. 44-47.

Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб формування у студентів-філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2015. – № 2. – 50-54. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб формування у студентів-філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2015. – № 2. – 50-54. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Особливості організації професійно орієнтованого навчання аудіювання майбутніх учителів іспанської мови з використанням освітнього сайту / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 136. – Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2015. – С. 377-383.

Бігич О. Б. Подкаст як сучасний засіб формування іспаномовної аудитивної компетентності / О. Б. Бігич, А. М. Рубан // Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: Матеріали ХХХУІ Всеукраїнської науково-практичної конференції: Зб. наук. праць. – Вип. 36. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – С. 218-221.

Бігич О. Б. Позааудиторний захід з іспанської мови для студентів-філологів «Películas de animación – los ganadores de los Premios Goya» / О. Б. Бігич // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія

«Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». – Вип. 82. Педагогічні науки, 2015. – С. 4-8.

Бігич О. Б. Професійно орієнтований мультимедійний сінквейн-колаж як сучасний засіб унаочнення / О. Б. Бігич // Дослідження та впровадження в навчальний процес сучасних моделей викладання іноземної мови за фахом: Зб. матеріалів ІІ Всеукр. науково-практичної інтернет-конференції з питань методики викладання іноземної мови, Одеса: ОНУ імені І.І.Мечнікова, 2016. – С. 7-10.

Бігич О. Б. Професійно орієнтований проєкт «Turismo ecológico» / О. Б. Бігич // Матеріали міжнародного науково-практичного семінару «Проєктна діяльність як інструмент досліджень навчання та інновацій»: Ніжин: видавець ПП Лисенко М.М., 2016. – С. 10-12.

Бігич О. Б. Сучасні засоби формування іншомовної комунікативної й методичної компетентності / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 153. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2017. – С. 591-596.

Бігич О. Б. Сучасні засоби формування у студентів міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 165. – Кропивницький: Вид-во «КОД», 2018. – С. 417-422.

9. Авторські інтернет-ресурси

Авторський освітній сайт для майбутнього викладача іноземної мови // Режим доступу http://bigich.knlu.edu.ua/.

Бігич О. Б. Використання Facebook у навчанні студентів англомовного письма: за та проти / О. Б. Бігич, М. С. Глазунов // Режим доступу http://www.rusnauka.com/27_NII_2013/Pedagogica/5_146501.doc.htm

Бігич О. Б. Готовність викладача іноземної мови до розробки електронних засобів навчання / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/18_DSN_2011/Pedagogica/2_90308.doc.htm

Бігич О. Б. Засоби формування методичної компетентності вчителя / викладача іноземної мови: тенденції й перспективи / О. Б. Бігич // Режим доступу http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Конференция_2016_сборник.pdf

Бігич О. Б. Іспаномовні персонажі Mafalda та Росоуó як віртуальні співрозмовники школярів і студентів / О. Б Бігич // Режим доступу http://lib.pntu.edu.ua/?module=ellib*nid*8801

Бігич О. Б. Мультимедійний синквейн-колаж «Las Navidades en España» як сучасний засіб унаочнення країнознавчої лексики / О. Б. Бігич // Режим

доступуhttp://lib.pntu.edu.ua/?module=ellib*nid*11361

Бігич О. Б. Особливості використання пісень на різних ступенях навчання англійської мови / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/30_NNM_2010/Pedagogica/73100.doc.htm

Бігич О. Б. Сінквейн як прийом формування іншомовної комунікативної компетентності / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/18_ADEN_2012/Pedagogica/5_113581.doc.htm

Бігич О. Б. Сучасні засоби навчання в методичній підготовці майбутнього вчителя / викладача іноземної мови / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/16_NPM_2007/Pedagogica/22115.doc.htm

10. Монографії

Бігич О. Б. та ін. Електронні засоби навчання іноземних мов студентів: досвід розробки й апробації: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 160 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетеності / О. Б. Бігич : Монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 108 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови / О. Б. Бігич : Монографія : Вид. центр КНЛУ, 2010. – 138 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. та ін. Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 160 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. та ін. Компетентність в аудіюванні вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

Бігич О. Б. та ін. Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії позааудиторних заходів: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2016. – 111 с. – Режим доступу http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/

11. Контроль навчальних досягнень студента

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень магістрантів реалізується за такою технологією розподілу балів:

аудиторна й самостійна робота студента	модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Рейтинг модуля обчислюється в такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів учіння студента (його аудиторна й самостійна робота) здійснюється в такий спосіб.

За відвідування всіх лекцій й активну участь у них студент може отримати 2 бали.

За кожне з чотирьох практичних занять студент може набрати 12 балів, зокрема за:

- участь в обговоренні теоретичних питань – 2 бали;
- виконання індивідуальних завдань: I рівня складності – 1 бал, II рівня складності – 2 бали, III рівня складності – 3 бали,
- виконання професійно орієнтованого творчого завдання – 4 бали.

У такий спосіб максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50. Невиконання завдань самостійної роботи й невідвідування лекцій і практичних занять позначаються «0».

Також магістрант має можливість отримати заохочувальні бали за

- участь у фаховій науково-практичній конференції з проблематики вибіркової навчальної дисципліни;
- публікацію тез / статті щодо проблематики вибіркової навчальної дисципліни;
- відвідування всіх аудиторних занять з вибіркової навчальної дисципліни;
- виконання методичних проектів, дотичних до практичних занять: «Психологічний портрет студента – майбутнього викладача іноземної мови», «Атлас індивідуально-психологічних особливостей студентів – майбутніх учителів іноземних мов», «Методична скарбничка інтерактивних прийомів формування методичної компетентності викладача іноземної мови»;
- участь у методичному батлі «Індивідуалізація vs диференціація навчання іноземної мови й культури у закладі вищої освіти».

Складником семестрового рейтингу є модульна контрольна робота (виконується наприкінці семестру перед заліком). Рейтинговий бал за модульну контрольну роботу:

«відмінно» – 50 - 41 бал;
«добре» – 40 -31 бал;
«задовільно» – 30 - 21 бал;
«незадовільно» – 20 - 1 бал;
неявка – 0 балів.

12. Зразки завдань модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання

Модульна контрольна робота

Варіант №

Перше завдання. Назви найвагоміші для вивчення студентами іноземної мови складники особистісно-діяльнісного підходу.

Друге завдання. Конкретизуй види індивідуалізації навчання студентів іноземної мови та визнач мету кожного виду.

Третє завдання. За матеріалами чинного підручника іноземної мови розроби три вправи з використанням трьох різних інтерактивних прийомів формування міжкультурної іншомовної … компетентності.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

№ зав-дан-ня	Кількість балів за завдання	Кіл-сть балів за кожен складник завдання	Критерії оцінювання	Параметри оцінювання
1	5	5 х 1 = 5	правильність виконання завдання	По 1 балу за кожну правильну відповідь
2	8	4 х 2 = 8	1) правильність визначення виду індивідуалізації, 2) правильність визначення цілей.	По 4 бали за кожне завдання
3	37	3 х 12 = 36	1) адекватність інтерактивного прийому навчання обраному виду компетентності; 2) коректність формулювання інструкцій до вправ; 3) правильність визначення і коректність формулювання практичної мети вправ; 4) доцільний режим виконання вправ; 5) коректне використання методичної термінології; 6) мовна правильність.	По 12 балів за кожне завдання + 1 бал за їх оформлення

Разом	**50**	-	-	-

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за модульну контрольну роботу. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

13. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з вибіркової дисципліни «Психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти» передбачає недиференційований залік.

На підставі семестрового рейтингового бала магістранта оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») й оцінка в шкалі ЄКТС виставляються в такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	зараховано
82 – 89 балів		B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX.	

Магістранти, які мають семестровий рейтинговий бал 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Магістранти, які мають семестровий рейтинговий бал 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання отримують оцінку «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо магістрант під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал.

Вимоги до заліку

Об’єктами контролю є сформовані методичні навички в межах модулів «Психологічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур» і «Педагогічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур» та рівень теоретичних знань з тем: «Особистісно-діяльнісний підхід як контекст навчання студентів іноземних мов і культур»; «Індивідуалізоване навчання студентів іноземних мов і культур»; «Диференційоване навчання студентів іноземних мов і культур»; «Інтерактивне навчання студентів іноземних мов і культур».

Формами підсумкового контролю є усна співбесіда та виконання

практичного завдання (наприклад, розроблення й захист фрагменту аудиторного заняття з іноземної мови).

Усна співбесіда оцінюється за критеріями:

– відповідність змісту;

– повнота і ґрунтовність викладу;

– термінологічна коректність.

Практичне завдання оцінюється за критеріями:

– точність виконання практичного завдання;

– здатність до обґрунтування методичних рішень;

– правильність оформлення плану-конспекту фрагмента заняття з іноземної мови.

Усна співбесіда та виконання практичного завдання оцінюються згідно з визначеними критеріями за шкалою “зараховано” / “не зараховано”.

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		“зараховано”	“не зараховано”
1.	Відповідність змісту	Відповідь магістранта повністю / загалом відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено чітко.	Відповідь магістранта лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкрито.	Основні проблеми розкрито лише частково і без належної глибини / зовсім не розкрито.
3.	Терміноло-гічна коректність	Магістрант досить вільно й коректно користується методичною термінологією.	Магістрант майже не користується методичною термінологією.
4.	Точність виконання практичного завдання	Виконане завдання відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання й поетапного формування компетентності.	Виконане завдання не відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування компетентності.
5.	Здатність до обґрунтування методичних рішень	Магістрант здатний / загалом здатний / теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень.	Магістрант не може теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень.
6.	Правильність оформлення	План-конспект фрагменту аудиторного заняття	План-конспект фрагменту аудиторного заняття лише

	плану-конспекту	відповідає за змістом і формою вимогам.	частково / не відповідає за змістом і формою вимогам.

Магістрант отримує «зараховано» за умови, що його відповідь повністю відповідає всім зазначеним критеріям.

Магістрант отримує «не зараховано» за умови, що завдання оцінено за двома з шести критеріїв як «не зараховано».

14. Орієнтовні питання і завдання до заліку

- назви авторів особистісно-діяльнісного підходу;
- конкретизуй особистісний складник підходу до навчання іноземної мови;
- конкретизуй діяльнісний складник підходу до навчання іноземної мови;
- виокреми лінії особистісного розвитку студентів у процесі формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності;
- визнач об'єкти особистісного розвитку студентів у процесі формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності;
- виокреми лінії діяльнісного розвитку студентів у процесі формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності;
- визнач об'єкти особистісного розвитку студентів у процесі формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності;
- надай визначення індивідуалізованого навчання іноземної мови;
- конкретизуй види індивідуалізованого навчання іноземної мови;
- наведи приклади прийомів індивідуалізованого навчання іноземної мови;
- наведи приклади засобів індивідуалізованого навчання іноземної мови;
- надай визначення диференційованого навчання іноземної мови;
- конкретизуй види диференційованого навчання іноземної мови;
- наведи приклади прийомів диференційованого навчання іноземної мови;
- наведи приклади засобів диференційованого навчання іноземної мови;
- надай визначення інтерактивного навчання іноземної мови;
- наведи приклади прийомів інтерактивного навчання іноземної мови;
- наведи приклади прийомів розвитку критичного мислення.

Додатки

Додаток А
Види диктантів іноземною мовою

Фрагмент статті Бігич О. Б. Сучасні формати диктанту з іноземної мови // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – Вип. 30. – 2019. – С. 172-179.

Види диктантів (за К. Рамірес Лопес, 2013)

Навчальним матеріалом для диктантів автор пропонує обирати слова пісні, текст коміксу, кулінарний рецепт, джерелом навчальних матеріалів – мішок з картинками чи словникове бінго.

La bolsa mágica (чарівна сумка) чи *dictado mudo* (німий диктант). Цільова компетентність – лексична компетентність. Викладач дістає з сумки в довільному порядку картки з зображеннями. Студенти записують відповідне слово. Режим виконання – індивідуальний.

Dictado rayo (диктант блискавка). Цільова компетентність – лексична компетентність. Викладач швидко (a la velocidad del rayo – зі швидкістю блискавки) показує слово на картці. Студенти його записують. Режим виконання – індивідуальний.

Dictado sin cortes (диктант без пауз). Викладач читає текст без пауз. Студенти записують його як тільки можуть. Після чого в групах обговорюють слова, яких бракує, і доповнюють ними текст диктанту. Режим виконання – індивідуальний і в групах.

El profesor chiflado (божевільний викладач). Викладач роздає групам розрізнені речення. Студент читають їх уголос викладачу, який записує речення на дошці, навмисно допускаючи помилки. Студенти помічають помилку й виправляють її. Режим виконання – в групах.

Dictado con mando a distancia (диктант з керуванням на відстані) є схожим на традиційний диктант. Кожна з груп студентів обирає «керівника на відстані» (el “mando a distancia”), який може просити викладача чи студента, який диктує, зупинитись, повторити текст чи продовжити. Передбачається, що студенти спроможні самостійно обрати ритм диктанту, що уможливить безпомилковість його написання. Режим виконання – в групах.

Dictado gruyere (диктант – швейцарський сир). Викладач диктує текст з пропущеними словами. Студенти записують текст повністю. Навчальним матеріалом слугують відомі студентам пісні, скоромовки, вірші, загадки. Режим

виконання – індивідуальний.

Dictado colectivo (колективний диктант). Згідно з темою, заданою викладачем, і завдяки навідним запитанням, кожен студент пише текст, який пізніше стане спільним. Наприклад, з опертям на чиєсь зображення викладач задає запитання: "¿cómo se llama?", "¿dónde vive?", "¿qué come?", "¿practica algún deporte?", "¿tiene alguna manía?" тощо. Студенти письмово на них відповідають, редагуючи свої відповіді. Після чого всі тексти змішуються. Викладач записує відповіді кожного студента на всі запитання. Утворюється досить безглуздий текст, який студенти переписують для своїх досьє письмових робіт. Режим виконання – індивідуальний.

Dictado colgado (завислий диктант). Викладач диктує початок речення, проте не завершує його. студенти мають закінчити речення на власний розсуд. Наприклад, "La gata entró en la habitación cuando de pronto…". Режим виконання – індивідуальний.

Dictado desmemoriado (розсіяний диктант). Викладач, диктуючи текст, робить вигляд, що забув слово і витлумачує його. Наприклад, "tijeras" – eso que utilizáis para recortar y que tenéis guardado en el estuche". Режим виконання – індивідуальний.

Dictado de pared (стіновий диктант) більш відомий як *running dictation* чи *el dictado con patas.* Фрагменти тексту вивішено на стіні аудиторії**.** Один з пари (el emisario) запам'ятовує текст і диктує його своєму напарнику (el escriba). Потім міняються місцями. Після чого обидва звіряють свої тексти з оригіналом. Режим виконання – в парах.

Dictado tradicional (традиційний диктант). Викладач диктує текст, після чого студенти його перевіряють. Режим виконання – індивідуальний.

Види диктантів (за І. В. Царевською і М. С. Володіною, 2016)

Диктант «running dictation». 2-3 копії невеликого за обсягом тексту розміщуються на дошці, щоб студенти не могли його прочитати з місць. Студенти міні-груп по черзі підходять до свого тексту, читають і запам'ятовують його частину. Повернувшись до своєї міні-групи, диктують її іншим студентам. Коли міні-групи запишують увесь текст, він звіряється з оригіналом.

Диктант «пропуск» для формування у студентів мовної здогадки за контекстом. З тексту викладач видаляє 8-10 слів. Диктуючи текст, натомість видаленого слова говорить «пропуск». Студенти за контекстом здогадуються про пропущене слово і вписують його.

Диктант «заплутана історія». Кожен студент отримує речення з тексту в

довільному порядку. Студенти диктують свої речення іншим студентам, які приймають рішення про логічну послідовність речень.

Диктант «без розділових знаків», які студенти розставляють.

Диктант «dictogloss» (граматичний диктант). Після прослуховування тексту двічі-тричі студенти записують почуте. Не слово в слово повторюють речення, а складають речення, які точно відображають зміст і структуру оригінальних. Попередньо студенти обговорюють у міні-групах варіант оригінального тексту.

Види диктантів (за Ю. Білоног, 2017)

Picture dictation використовується при вивченні лексичних тем, в яких слова згруповано за категоріями. Викладач показує флеш картку, а студенти записують слово. Потім перевіряють у парах.

Running dictation. На стінах в аудиторії (коридорі) розвішано уривки тексту. Студентів поділено на пари: один з яких – scribe partner, другий – run partner. «Той, хто бігає» читає частину тексту, після чого диктує його «тому, хто пише».

Most important – least important. Викладач диктує 5-7 речень. Якщо ця інформація важлива для студента – він записує її зверху сторінки, якщо неважлива – внизу сторінки, іншу інформацію – посередині.

Dictogloss є радше реконструкцією тексту, ніж диктантом. Викладач читає невеликий текст, а студенти записують лише ключові слова. Потім повторює текст, щоб студенти почули більше деталей. Після цього в парах / міні-групах студенти відтворюють текст з використанням ключових слів.

Real life dictation. Що зазвичай ми диктуємо один одному в житті? Номер телефону, адресу, ціну, дату. Викладач диктує цифри: одиниці, десятки, сотні.

Види диктантів (за В. Тарантіно Парада, 2017)

Un dictado lleno de pitufos. Викладач зачитує речення, в яких ключові слова замінює словом PITUFO. Студенти мають подумати, яке слово є правильним задля того, щоб речення мало сенс.

Un dictado con patas. Викладач обирає короткий текст (не більш ніж 7 чи 8 рядків) на кшталт приспіву пісні, фрагменту оповідання, виокремлених речень, гумореску тощо. Студенти організуються в пари. Один з її учасників підходить до столу викладача, читає й запам’ятовує текст, після чого повертається до свого напарника й диктує текст.

Un dictado con imágenes. Модифікація попереднього виду диктанту. Натомість тексту джерелом інформації слугує картинка. Студент запам’ятовує, що

на ній зображено, і диктує своєму напарнику.

Un dictado telegráfico передбачає зачитування викладачем короткого тексту з одночасним записуванням студентами ключових слів. Текст зачитується тричі. Після чого студенти індивідуально / в парах / у міні-групах записують текст, який запам'ятали, використовуючи записані ключові слова.

Un dictado creativo може виконуватись індивідуально / в парах / у міні-групах. Викладач зачитує студентам опції, які уможливлять укладання розповіді. Студенти записують відповіді на кожну з опцій:

- чоловіче / жіноче ім'я
- прикметник, який описує чоловіка / жінку
- місце / дата їх зустрічі
- у що одягнений(а) чоловік / жінка
- що вони робили
- що він / вона сказав(ла) їй /йому
- що трапилось потім (кінець розповіді)

Un dictado con preguntas desordenadas. Опрацьовуючи певну тему, адач організовує дискусію задля активізації мовних і культурних знань студентів з цієї теми. Після чого викладач задає студентам запитання, порушивши їхню послідовність. Студенти письмово відповідають на них, попередньо організувавши їх у правильному порядку.

Додаток Б
Види малих віршованих форм

Фрагмент статті Бігич О. Б. Креативне письмо на уроках іноземної мови: малі віршовані форми як засоби формування міжкультурної компетентності // Іноземні мови. – 2017. – № 2. – С. 11-15.

Вірш-діамант – неримована віршована форма, яка складається з семи рядків. Візуально текст вірша вирівнюється по центру і за формою нагадує діамант. Найкоротшими є перший й останній рядки, оскільки містять одне слово (noun) – ключове поняття чи тему вірша. Другий рядок складається з двох слів (adjectives), третій – з трьох (verbs or participles ending in -ing). Центральний четвертий рядок містить чотири слова (nouns): перші два характеризують перше ключове поняття, два інших – друге ключове поняття. П'ятий і щостий рядки є дзеркальним відображенням третього й другого рядків і є дотичними до другого ключового поняття. У такий спосіб форма вірша до середини розширюється, а смисл

поступово звужується.

Ключові поняття вірша-діаманта можуть бути синонімами “monsters – creatures” чи антонімами “day – night”. Однією з переваг вірша-діаманта є його універсальність: його можна використовувати практично при вивченні будь-якої теми. Відповідно до теми заняття викладач може запропонувати вже готові пари слів: coward – hero, life – death, body – soul, war – peace тощо.

Навчати писати вірш-діамант можна на різних ступенях вивчення іноземної мови, студентів з різними рівнями володіння мовою, в індивідуальному, парному міні-групах. Опорою слугує схема (рис. 1) чи алгоритм написання.

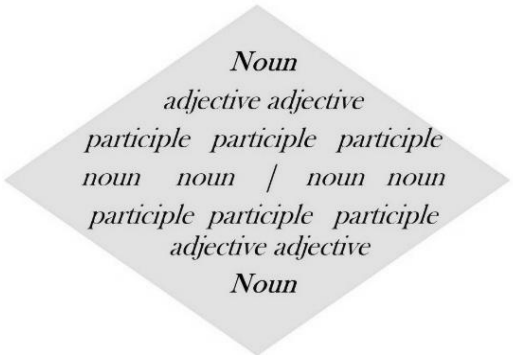

Рис. 1. Схема написання вірша-діаманта

Укладений студентами вірш-діамант викладач оцінює за такими критеріями:

- вірш має заявлену форму,
- його зміст відповідає темі й обраному типу,
- кількість і порядок слів відповідають правилам укладання вірша-діаманта.

Sea	Teenager
sparkly, blue	powerful, noisy
rushing, heaving, bobbing	dancing, dating, consuming
waves, foam, beach, sand	explosion, energy, maturity, senility
running, stoning, building	working, earning, saving
mat, brown	quiet, peaceful
Land	Ty-ager*
	(* as in seventy, eighty)

Написання вірша-діаманта сприяє передусім збільшенню лексичного запасу студентів і розширенню семантичних полів виучуваних лексичних одиниць, а також розвитку у студентів критичного мислення й уяви, здатності синтезувати й резюмувати інформацію, описувати складні поняття й почуття декількома словами, усвідомлювати суть відмінностей і взаємозв’язок між поняттями, виділяти головні ознаки й ігнорувати другорядні. Рефлексія власного досвіду й опертя на індивідуальні інтереси уможливлюють підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови.

Клеріх'ю – чотирирядковий вірш про відому людину названо другим ім'ям його автора Edmund Clerihew Bently (1875-1956). Основна тема клеріх'ю – біографії відомих людей, в яких автор не прагне портретної схожості; його словесні портрети побудовані на кумедній грі слів. Схема клеріх'ю:

– Перший рядок уміщує ім'я відомої людини. Рядок повністю складається з імені чи закінчується ним.

– Другий рядок римується з першим і містить гумористичну характеристику цієї людини чи події, пов'язаної з ним.

– Третій і четвертий рядки римуються один з одним і створюють комічний ефект.

Приклад клеріх'ю про видатного представника єврейської літератури – письменника Шолом Алейхема:

Sholom-Aleichem,
All Birobidzhan citizens know him
Our main street has his name,
As a writer he won a world fame.

Перші літери рядків *акровірша* утворюють слово – місто Біробіджан:

Born in 1937
Immigrants arrived here from all over the world
Resourceful, it'll go far
Official center of JAR
Beautiful, green and clean
Ideal for happy life
Different from other cities
Zone time is Vladivostok
Has a great Jewish culture
Admired by many foreigners
Nice, developing and industrial.

Сінквейн є п'ятирядковою віршованою формою, яка виникла в США в XX столітті під впливом японської поезії. Текст сінквейну ґрунтується на змістовій і синтаксичній заданості кожного рядка.

Перший рядок – тема сінквейну – вміщує одне слово (зазвичай іменник чи займенник), яке позначає об'єкт чи предмет.

Другий рядок – два слова (зазвичай прикметники чи дієприкметники), які

описують його ознаки чи властивості.

Третій рядок утворено трьома дієсловами чи дієприкметниками, які характеризують дії предмета чи об'єкта.

Четвертий рядок – фраза з чотирьох слів, яка виражає особисте ставлення автора сінквейну до описуваного предмета чи об'єкта.

П'ятий рядок – слово-резюме, яке характеризує його сутність.

Teacher
Kind, devoted
Teaches, educates, helps
A great teacher is a great artist
Master

При цьому структура і зміст сінквейну не є жорсткими.

Додаток В
Інтерактивні прийоми навчання іншомовного письма

Фрагмент статті Бігич О. Б. Академічне співавторство: аналітичний огляд прийомів і засобів навчання іншомовного письма // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – Вип. 32. – 2020. – С. 167-172.

Прийоми академічного співавторства в навчанні іспаномовного письма (Вероніка Тарантіно Парада 2014)

Розповідь в алфавітному порядку (Una historia por orden alfabético). Академічну групу поділено на міні-групи. Учасники міні-групи пишуть розповідь. При цьому кожне речення має починатись з певної літери алфавіту: перше речення – з літери A, друге речення – з літери B, третє речення – з літери C тощо аж до останнього речення, яке починається з літери Z. На початковому ступені навчання іспанської мови студентам дозволяється користуватись словником. Учасники всіх міні-груп голосують за створені розповіді. Перемагає міні-група, чия розповідь отримала найбільше голосів.

Та ж сама розповідь тільки в різних жанрах (La misma historia pero con géneros diferentes). Це завдання рекомендується до виконання на просунутому й високому рівнях володіння студентами іспанською мовою. Попередньо викладач повторює з ними основні характеристики таких жанрів як казка, рецепт, вірш, пісня, інтерв'ю, повідомлення, лист. Перша з міні-груп студентів обирає один з жанрів, згідно з яким пише свою розповідь. Інші міні-групи відтворюють її зміст згідно з іншими жанрами.

Розповідь з 20-ма іменниками й дієсловами (Una historia con 20 nombres y 20 verbos). Кожен студент загадує по 2 дієслова й іменника. Викладач записує їх на дошці. Міні-групи студентів обирають зі списку по 20 дієслів й іменників й обов'язково використовують їх у своїх розповідях. Учасники всіх міні-груп голосують за створені розповіді. Перемагає міні-група, чия розповідь отримала найбільше голосів.

Розповідь за репродукцією (La historia de una imagen). Викладач приносить в аудиторію репродукції всесвітньо відомих художників (Picasso, Goya, Dalí, Velázquez, Van Gogh, Monet, Da Vinci, Rembrandt, Renoir, Kandinsky, Frida Kahlo). Міні-групи студентів пишуть розповідь згідно з отриманою репродукцією. Викладач, зібравши всі відредаговані письмові роботи, вивішує репродукції. За змістом розповіді студенти мають здогадатись, яка репродукція слугувала опорою для написання.

Кадри коміксу (Un comic diferente). Викладач приносить в аудиторію / клас комікс (Mortadelo y Filemón, Mafalda, Garfield, Zipi y Zape, Los Simpsons), поділений на кадри. Міні-групи, отримавши виокремлений кадр одного коміксу, письмово описують кадр. Після чого описи всіх міні-груп розташовуються в порядку дотримання змісту коміксу. Тексти, укладені студентами, порівнюються з текстом оригіналу.

Клуб письменників (El círculo de escritores). Студенти сидять, утворюючи коло. На чистому листку кожен студент пише початок розповіді, який містить два речення. При цьому друге речення є незавершеним. Листок передається по колу сусіду праворуч, який дописує власні два речення для продовження розповіді. І знову друге речення є незавершеним. Листок передається по коло до тих пір, поки не потрапить до першого автора.

Розповідь з літерою А (Una historia con la letra A). Міні-групи студентів пишуть розповідь, в якій всі іменники починаються з літери А. Літера алфавіту й частина мови можуть змінюватись.

Божевільна розповідь (Una historia loca). Кожній міні-групі студентів викладач вручає 5/6 малюнків. При цьому чим менше вони пов'язані між собою,

тим краще. Міні-групи використовують ці малюнки як опору для написання розповіді. Учасники всіх міні-груп голосують за створені розповіді. Перемагає міні-група, чия розповідь отримала найбільше голосів.

Три елементи (Los tres elementos). Студенти допомагають укласти перелік 20-ти потенційних персонажів, 20-ти місць подій і 20-ти сюжетів їх перебігу. Обравши наздогад один персонаж, одне місце подій та один сюжет, кожна міні-група пише розповідь з цими трьома елементами. Учасники всіх міні-груп голосують за створені розповіді. Перемагає міні-група, чия розповідь отримала найбільше голосів.

Додаток Г
Зразок анкети

АНКЕТА
для визначення мотивів навчання іншомовного діалогічного мовлення
Дата _____ Група _____
Прізвище, ім’я студента _____

Інструкція: За результатами цієї анкети ти дізнаєшся, якими мотивами ти керуєшся насправді, вивчаючи іноземну мову (ІМ), зокрема навчаючись діалогічного мовлення (ДМ). На бланках відповіді перераховані твердження щодо можливих причин оволодіння тобою іншомовним ДМ. Якщо ти погоджуєшся із твердженням, напиши “Так”, якщо не погоджуєшся — “Ні”.

Я оволодіваю англомовним ДМ і виконую завдання викладача тому, що …
1) хочу отримати гарну оцінку та покращити показник моєї успішності
2) мені цікаво виконувати завдання, які пропонує викладач
3) вільно розмовляючи ІМ, я хочу завоювати авторитет моїх іноземних друзів
4) не хочу мати проблем з викладачем у разі невиконання завдань
5) уміння будувати іншомовний діалог допоможе мені стати професіоналом
6) отримую задоволення від навчання
7) мені подобається працювати з моїми одногрупниками, складаючи діалог
8) хочу багато подорожувати і вступати у діалог з іноземцями
9) не хочу відставати від моїх одногрупників, які розмовляють ІМ краще за мене
10) мені подобається демонструвати іншим мої комунікативні вміння в ДМ
11) уміння вести діалог ІМ допоможе мені продовжити вищу освіту за кордоном
12) мені подобається атмосфера в аудиторії під час презентації наших діалогів
13) виконуючи завдання викладача, я можу навчатись на помилках

14) хочу бути культурною й всебічно розвиненою особистістю, зокрема вміти підтримати будь-яку бесіду ІМ
15) якщо я не буду виконувати завдання, мене будуть бентежити докори сумління
16) просто слідую вказівкам викладача
17) мені хочеться вразити викладача своїми досягненнями
18) хочу вдосконалити свої комунікативні вміння в ДМ
19) мені цікаво дізнатись, як можна навчитись будувати іншомовний діалог
20) інші види іншомовної мовленнєвої діяльності легші, ніж ДМ, тому менш цікаві
21) мені подобається вигадувати ролі для діалогу та придумувати репліки
22) отримую задоволення, знайомлячись з новими мовленнєвими кліше виучуваної ІМ
23) на відміну від читання чи аудіювання я можу застосувати свою творчість
24) отримую задоволення від вирішення життєвих проблем на заняттях
25) мені подобається переборювати страх розмовляти ІМ перед аудиторією
26) для мене важливо почути зауваження викладача щодо мого вміння спілкуватися з іншими ІМ, щоб виправитися
27) оволодіваю новими навчальними стратегіями
28) під час спілкування з одногрупником я можу потренуватись реагувати на репліки
співрозмовника
29) діалог із співрозмовником допомагає подолати труднощі сприймати на слух іншомовне мовлення
30) хочу навчитися будувати діалог ІМ, щоб гідно представляти свою країну у розмові з представниками інших культур

(запозичено з джерела Щербина М. Б. Мотивувальна диференціація формування компетентності в англійському діалогічному мовленні: теоретичне обґрунтування й засоби реалізації // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка і психологія. – 2018. – Вип. 28. – С. 48-55).

Додаток Д
Прийоми розвитку у студентів критичного мислення

- Білет на вихід
- Біном фантазії
- Бортовий журнал / Щоденник
- Відтермінова здогадка
- Дерево передбачень

- Діаграма Ейлера / Кільце Венна
- Думки по аналогії
- Експертиза
- Есе
- Ефективна лекція
- Загадка
- Замітки на полях
- Зигзаг
- IDEAL (Identify a problem – Debate a problem – Essential solutions – Activity – Logical conclusions)
- Інтелект-карта
- Інсерт (Interactive Noting System for Effective Reading and Thinking) – інтерактивна система запису для ефективного читання й роздумів
- Кластер
- Ключові слова
- Концептуальне колесо
- Кошик ідей
- Круги по воді
- Кубик Блума / Ромашка запитань
- Куточки
- Лист по кругу
- Лови помилку
- Логічний ланцюжок
- МФВ (метод фокальних відповідей)
- Навчально-мозковий штурм
- Намалюй щастя
- Оживи картинку
- Оформлення тексту в таблицю
- Плюс – Мінус – Цікаво
- Подвійний щоденник
- Правильні – Неправильні твердження (Чи віриш ти…)
- Прямий кут
- РАФТ (роль – аудиторія – форма – тема)
- Реставратор
- РКМЧП
- Роздуми від протилежного
- Рольова гра

- Рольовий-дослідницький проект
- Сінквейн
- Словникова карта
- Таблиця “знаю”, “хочу знати”, “дізнавсь”
- Так-Нітка
- Таск-аналіз (теза – аналіз – синтез – ключ)
- Театралізація
- Товсті – тонкі запитання
- Укладання плану
- Фішбоун
- Читання – Аудіювання – Перегляд з зупинками
- Читання тексту з маркуванням
- Шість капелюхів мислення

Технологічна карта вибіркової навчальної дисципліни

№	Номери і назви модулів, тем, їхній зміст (мета вивчення, провідна ідея, основні проблеми, ключові поняття), тема, мета, короткий зміст практичних занять	Загальна кількість навчальних годин	Назва, короткий зміст питань, винесених на позааудиторне самостійне опрацювання	Кількість навчальних годин на самостійну роботу студента	Форми і засоби поточного, модульного й підсумкового контролю
1	**Модуль 1. Психологічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур** **Тема:** Особистісно-діяльнісний підхід як контекст навчання студентів іноземних мов і культур. **Мета вивчення:** Ознайомити студентів з особистісно-діяльнісним підходом як контекстом навчання студентів іноземних мов і культур. **Провідна ідея:** В процесі навчання іноземних мов і культур уможливлюється особистісний і діяльнісний розвиток студента. **Основні проблеми:** Визначення об'єктів особистісного й діяльнісного розвитку студента в процесі навчання іноземних мов і культур. **Ключові поняття теми:** особистісно-діяльнісний підхід, мотиваційний розвиток, інтелектуальний розвиток, емоційно-вольовий розвиток, навчальний розвиток, комунікативний розвиток. . **Зміст:** особистісний складник, діяльнісний складник, засоби діагностування.	12	Укладання переліку найсуттєвіших особистісних і діяльнісних характеристик учителя іноземної мови	8	Усне опитування. Письмове виконання індивідуальних завдань. Презентація творчого завдання. Участь у методичному проєкті.

2	**Тема:** Наукові дослідження психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур. **Мета вивчення:** Ознайомити студентів з сучасними дослідженнями психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур. **Провідна ідея:** Практичне врахування психолого-педагогічних аспектів навчання іноземних мов і культур у сучасних наукових дослідженнях. **Основні проблеми:** Інтеграція результатів наукових досліджень до процесу навчання студентів іноземних мов і культур. **Ключові поняття теми:** дисертація, автореферат, монографія, фахові видання, фахові конференції. **Зміст:** психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов і культур у наукових дослідженнях.	12	Укладання банку наукових досліджень диференційова-ного навчання іноземних мов	8	Усне опитування. Письмове виконання індивідуаль-них завдань. Презентація творчого завдання. Участь у методичному проєкті.
3	**Модуль 2. Педагогічні аспекти навчання студентів іноземних мов і культур** **Тема:** Індивідуалізоване навчання студентів іноземних мов і культур. **Мета вивчення:** Ознайомити студентів з методикою індивідуалізованого навчання студентів іноземних мов і культур. **Провідна ідея:** Навчання студентів іноземних мов і культур з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей. **Основні проблеми:** Реалізація різних видів індивідуалізації під час аудиторної й позааудиторної роботи студентів.	12	Укладання атласу індивідуально-психологічних особливостей студентів	8	Усне опитування. Письмове виконання індивідуаль-них завдань. Презентація творчого завдання. Участь у методичному

	Ключові поняття теми: мотивувальна індивідуалізація, розвивальна індивідуалізація, регулювальна індивідуалізація, формувальна індивідуалізація. **Зміст:** цілі, види, прийоми, засоби індивідуалізації навчання іноземних мов і культур.				проєкті.
4	**Тема:** Диференційоване навчання студентів іноземних мов і культур. **Мета вивчення:** Ознайомити студентів з методикою диференційованого навчання студентів іноземних мов і культур. **Провідна ідея:** Навчання студентів іноземних мов і культур з урахуванням їхніх типологічних груп. **Основні проблеми:** Реалізація різних видів диференціації під час аудиторної й позааудиторної роботи студентів. **Ключові поняття теми:** мотивувальна диференціація, когнітивна диференціація, рецептивна диференціація, репродуктивна диференціація. **Зміст:** цілі, види, прийоми, засоби диференціації навчання іноземних мов і культур.	12	Укладання банку діагностуваль-них методик	8	Усне опитування. Письмове виконання індивідуаль-них завдань. Участь у методичному батлі. Презентація творчого завдання.
5	**Тема:** Інтерактивне навчання студентів іноземних мов і культур. **Мета вивчення:** Ознайомити студентів з методикою інтерактивного навчання студентів іноземних мов і культур. **Провідна ідея:** Навчання студентів іноземних мов і культур з урахуванням особливостей покоління z. **Основні проблеми:** Реалізація інтерактивного навчання під	12	Укладання методичної скарбнички прийомів розвитку критичного мислення на	8	Усне опитування. Письмове виконання індивідуаль-них завдань. Презентація

	час аудиторної й позааудиторної роботи студентів. **Ключові поняття теми:** інтерактивне навчання, критичне мислення, прийоми розвитку критичного мислення. **Зміст:** цілі, види, прийоми, засоби інтерактивного навчання іноземних мов і культур.		заняттях з іноземної мови		творчого завдання. Участь у методичному проєкті. МКР. Залік.